

מודל הצעת החוק של ח"כ דוד ביטן, עם הערות מאת ד"ר תהילה אלטשולר ביטול התאגיד החדש והתייעלות רשות השידור

בעקבות ביטול התאגיד:

* תבוטל פרישה של 800 עובדים ברשות השידור

* אגרת הטלוויזיה תמשיך להיות מבוטלת

* תופחת אגרת הרדיו בכ 30% כחלק מביטול התאגיד

* ייחסך תקציב של כ 2.127 מיליארד ₪ לקופת המדינה

הערה [TS1]: בהצעת החוק כתוב מליארד שמונה מאות מיליון. איך פתאום זה צמח בעוד שלוש מאות שלושים מיליון? ראו גם בסוף התחשיב, שזה יורד פתאום ל 1.4 מיליארד.

נספח תקציבי להצעת חוק ביטול התאגיד

הנחות יסוד

הערה [TS2]: אין צורך להגיע להסכמי פרישה. הסכמים אלה כבר נחתמו ויש לוחות זמנים לביצועם. האמירה כאילו עוד צריך להתחיל להגיע להסכמים לא נכונה.

- הקמת התאגיד החדש מחייבת מצד אחד להגיע להסכמי פרישה עם כל עובדי רשות השידור ומצד שני מחייבת את התאגיד החדש לקלוט כ 900 עובדים חדשים שמתוכם כ 400 עובדים מרשות השידור לאחר שקיבלו את פיצויי הפרישה שלהם מרשות השידור
- אגרת הטלוויזיה בוטלה אולם אגרת הרדיו נותרה בעינה ואף עלתה בכ 30%
- מבדיקה שערכנו נדהמנו לגלות שאגרת הרדיו, במועד חקיקת החוק החדש 2012 עמדה על 114 ש"ח וכיום היא עומדת על 153 ₪ ב 2017 היא תעמוד על 162 ₪ וב 2018 תעמוד על 171 ₪, כתוצאה מכך שאגרת הרדיו מצד אחד עלתה תוך 5 שנים בכ 48 ₪ יוצא שהאוצר מכסה את עלות התקציב של התאגיד החדש על ידי הגדלת האגרה. אם רשות השידור הייתה ממשיכה לתפקד ההעברה הכספית לרשות השידור בגין אגרת הרדיו בלבד הייתה צריכה לעמוד על כ 450 מיליון שקלים.¹
- רשות השידור תגבה את אגרת הרדיו ישירות במועד תשלום אגרת הרישוי כפי שהיה בעבר, אולם תהיה

הערה [TS3]: זה כתוב במפורש בסעיף 80 לחוק התאגיד, שמצורף למטה. זאת היתה בדיוק העיסקה. המדינה תממן את השידור הציבורי באמצעות אגרה. אבל, במקום שרשות השידור עצמה תגבה את האגרה, עכשיו משרד התחבורה יגבה אותה. למה? כי הרשות נכשלה בגביה, כמו שנכשלה בהרבה תפקידים אחרים שלה. לכתחילה, ברור שעדיפה אגרה שהרשות גובה. זה שומר על עצמאותה. בפועל, זה פשוט לא עבד.

¹ סעיף 80: בסעיף זה –

“אגרת רישיון” – אגרת רישיון כמשמעותה בסעיף 84(א) לפקודת התעבורה, לפני הגדלתה בסכום הנוסף לפי אותו סעיף;

“מדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

“הסכום הנוסף” – הסכום הנוסף כמשמעותו בסעיף 84(א) לפקודת התעבורה;

“הסכום הכולל” – הסכום המנוי בצדה של כל שנת כספים כמפורט להלן:

(1) בשנת 2017 – 555 מיליון שקלים חדשים;

(2) בשנת 2018 – 626.6 מיליון שקלים חדשים;

(3) משנת 2019 ואילך – 650 מיליון שקלים חדשים.

(ב) תקציב תאגיד השידור הישראלי יורכב מהכנסותיו לפי חוק זה, מהסכום הנוסף ומהסכומים המועברים מדי חודש לפי הוראות סעיף קטן (ג).

(ג) משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ינכה מתוך סך סכומי אגרת הרישיון שהוא גובה, בכל חודש, סכום בגובה החלק ה-12 של הסכום הכולל שממנו מופחת הסכום הנוסף שגבה במהלך החודש הקודם (בסעיף זה – הסכום המועבר), ויעבירו אל תאגיד השידור הישראלי; הסכום המועבר לא ייחשב להכנסות המדינה והעברתו לתאגיד השידור הישראלי לא תימנה בחוק תקציב שנתי כהגדרתו בחוק יסודות התקציב.

(ד) משרד התחבורה והבטיחות בדרכים יעביר מדי חודש לתאגיד השידור הישראלי את הסכום הנוסף שגבה במהלך החודש שקדם לו יחד עם הסכום המועבר.

הפחתה של האגרה בשנים 2017-2018 לסכום הישן של 114 ₪ [לרכב](#).

- הבדיקה התקציבית מתבצעת לשנת 2017-2018 ועל כן כל ההוצאות שהוצאו עד סוף 2016 לא צריכות להילקח בחשבון לצורך תקציב 2017-2018 אם כי ברור שכל ההשקעות בציוד ובאולפנים של התאגיד החדש יועברו לרשות [השידור](#). האוצר טוען כי הושקעו עד כה בהקמת התאגיד החדש מיליארד [שקלים](#) אולם מכירת מתחם שרונה שהייתה קרקע בבעלות רשות השידור מכסה את ההוצאות שהיו עד סוף שנת 2016. כולל פיצויי הפרישה של חלק מעובדי רשות השידור עד [כה](#).
- על פי הצעת החוק החדשה שהוגשה על ידי חבר הכנסת דוד ביטן ימשיך הליך הפירוק וזאת על מנת להבטיח את ההתייעלות של רשות השידור שהיא בסיס להמשך [הפעלתה](#).
- על פי הצעת החוק הרכוש הנדל"ני יועבר לבעלות המדינה לרבות רוממה ויימכרו במכרז על מנת לכסות חלק מההוצאות שמוערכות בכ 850 מיליון [₪](#)².
- החוב בגין אגרת טלוויזיה ברשות השידור עומד על כ 800 מיליון שקל מתוכן ייגבו כ 400 מיליון [לפחות](#)³.
- לא תהיה פגיעה בתקציב הפקות המקור שיעמוד על סך של 200 מיליון שקלים גם ברשות [השידור](#).
- כיום עובדי הטלוויזיה החינוכית ממומנים מתקציב משרד החינוך ומכיוון שעלות הפרישה מול עלות ההפעלה לאחר התייעלות מקוזזות הדבר לא משפיע תקציבית (אם כי במשך שנתיים בשנים 2017-2018 צריך שתבצע התייעלות המתוכננת כיום כך שסך ההוצאות בגין הטלוויזיה החינוכית יעמדו על כ 50 מיליון ₪ כפי שמתוכנן בתאגיד [החדש](#).

עלויות תקציב צפויות 2017-2018 בעקבות הקמת התאגיד החדש

הוצאות לתאגיד החדש לשנים 2017-2018	1.177 מיליארד (ראה סעיף 2 לחוק השידור הציבורי הישראלי תיקון מספר 5) ⁴
הוצאות פרישה של 1050 עובדים מרשות השידור	כ 1.2 מיליארד ₪
הוצאות פרישה של עובדי הטלוויזיה החינוכית	0.15 מיליארד ₪
סה"כ	2.527 מיליארד ₪

² סעיף 107א: רשות השידור תפנה את מתחם רשות השידור ברוממה בירושלים עד תום שישה חודשים מיום התחילה.

³ סעיף 101: (ב) המפרק, ולאחר ביטול האישיות המשפטית של הרשות כאמור בסעיף 115 – החשב הכללי, רשאים להורות כי גביית חובות האגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה שנוצרו לפני יום הפרסום, תבצע בידי רשות האכיפה והגבייה שבמשרד המשפטים.

⁴ סעיף 80 (א): "הסכום הכולל" – הסכום המנוי בצדה של כל שנת כספים כמפורט להלן:

- (1) בשנת 2017 – 555 מיליון שקלים חדשים;
- (2) בשנת 2018 – 626.6 מיליון שקלים חדשים;
- (3) משנת 2019 ואילך – 650 מיליון שקלים חדשים.

הערה[TS4]: הנחה שגויה משום שאיננה מתמחרת את עלויות הגביה? יש דוחות מפורשים של מבקר המדינה שמראים שיותר מידי כסף התבזבז על הגביה. ואם ירד הסכום, מהיכן יבוא תקציב הרשות?

הערה[TS5]: נניח שההשקעות בציוד יועברו לרשות השידור. מה יהיה על האולפנים במודיעין? מה יהיה על בינוי עתיד?

הערה[TS6]: לא נכון. בהקמת התאגיד הושקעו מקסימום 250 מיליון עד עכשיו. הסכום של מיליארד כולל (אולי) את פיטורי עובדי רשות השידור הישנה, שחלקו טרם שולם.

הערה[TS7]: ראשית, מדובר כאן על מעבר של כסף מכיס לכיס. מה זאת אומרת "מכירת מתחם שרונה מכסה"? למי היה שייך המתחם? לא לציבור? זה לא שמדובר כאן בכסף שהוא windfall – ברור שמדובר בכסף ציבורי כך שלא הגיוני לדבר על כך שמכירת שרונה "מכסה". מדובר על לוליינות חשבונאית.

הערה[TS8]: טעות. אם ימשיך הליך הפירוק ויפוטרו עוד עובדים, לא יהיה מי שיפעיל את רשות השידור. אם יוקפא המצב הקיים – אז עלויות השכר יעלו.

הערה[TS9]: זה כתוב במפורש בחוק התאגיד בסעיף 107א, מצורף כאן למטה. מה היתה המחשבה? שרשות השידור תפנה את המתחם והוא יעמוד ריק? ברור היה שהוא עובר לרשות מנהל מקרקעי ישראל ומשתמשים בכסף כדי לייצר בינוי בירושלים. שוב, התפיסה של מעבר כסף ציבורי מכיס לכיס (מי ישלם למי? מי יכסה את ההוצאות של מי?) היא תפיסה של ...

הערה[TS10]: למה רק 400 מיליון לפחות? בחוק נקבע במפורש בסעיף 101 כי הגביה תעבור לידי רשות האכיפה והגביה במשרד המשפטים. ואם רשות האכיפה תצליח ...

הערה[TS11]: שוב אחיזת עיניים. ראשית, לפי החוק יש 260 מיליון להפקה מקורית (220 מיליון בחוק ועוד ארבעים מהחינוכית). אבל, גם ועדת לנדס וגם ...

הערה[TS12]: אין בזה שום חדש.

הערה[TS13]: לא מדובר בסעיף 2 אלא בסעיף 80 לחוק, שנחקק על ידי ממשלה הנוכחית!!! בנוסף, התחשיב לא נכון. מדובר ב 1.181 מיליארד

הערה[TS14]: לא נכון. לפי תחשיב האוצר, גם אם יפטרו את כל עובדי רשות השידור עד האחרון שבהם נותר רק 830 מיליון לתשלום.

הערה[TS15]: גם אם התחשיב אפשרי, הוא מופרז ב – 370 מיליון שקל, כלומר מדובר ב 2.2 מיליארד.

ביטול התאגיד החדש והמשך פעילות רשות השידור

- ברשות השידור עובדים כיום כ 1050 עובדים. כמחצית מהעובדים בתאגיד החדש הנם עובדי רשות השידור הכלולים בתוך מצבת העובדים. המשך פעילות רשות השידור תחייב הפחתת מצבת העובדים לכ 800 עובדים וכן התייעלות בשכר בהיקף ממוצע של כ 15% על ידי הפחתתו בהסכמה כך שבמידה והעובדים שנקלטו בתאגיד החדש יחזרו לרשות השידור יהיה צורך לגרום לפרישת כ 250 עובדים נוספים בעלות של כ 250 מיליון שקלים
- כיום עלות שכר העובדים ברשות השידור כ 300 מיליון שקלים

תקציב הרשות לאחר התייעלות לשנה

הוצאות	הכנסות
שכר 180 מיליון ₪	אגרת רדיו (לאחר הפחתה) 320 מיליון
הוצאות רכישת הפקות מקור ותרבות 200 מיליון	הסויית ופרסומות כולל רדיו 100 מיליון
הוצאות אחרות 120 מיליון	גביית חובות אגרה ישנים 80 מיליון
(500 מיליון)	(500 מיליון)

- ההפסד התקציבי של האוצר בהכנסות כתוצאה מגבייה ישירה של האגרה על ידי רשות השידור הינה כ 340 מיליון ₪ בשנה וסך הכול 680 מיליון בתקציב 2017-2018 וכן 250 מיליון ₪ לפרישת 250 עובדים
- עלות סגירת התאגיד החדש וכן ההשקעות הנוספות שיהיו במבנים וציוד ברשות השידור (לאחר העברת האולפנים והמבנים והציוד מהתאגיד החדש לרשות השידור) ימומנו ממכירת מתחם רוממה ושערי צדק שמוערך במינימום 850 מיליון ₪.
- מתחם שרונה מכניס 1.07 מיליארד ויקוזז מההוצאות שהיו עד סוף 2016 ועל כן לא מתחשבים בו תקציבית.

לסיכום:

- סך כל הוצאות בגין התאגיד החדש לשנים 2017-2018 2.527 מיליארד כולל פיטורי עובדי הטלוויזיה החינוכית ורשות השידור
- סך כל הפסד הכנסות בגין אגרת רדיו במידה ורשות השידור תגבה ישירות את אגרת הרדיו כ 680 מיליון לשנתיים
- לאחר ביטול הוצאות פרישת עובדי הטלוויזיה החינוכית שימשיכו לעבוד במשרד החינוך, לאחר התייעלות החיסכון התקציבי הוא 2.127 מיליארד ₪

הערה[TS16]: התחשיב לא נכון. ראשית, הנחת היסוד לפיהן אפשר יהיה לגרום לעובדים לווייתור על 15% משכרם לא נכונה. אם ההנחה היתה נכונה, אפשר היה לעשות זאת מזמן. שנית, הפחתת מצבת העובדים ל - 800 לא תפתור את הבעיה, משום שיהיה צורך להוציא עובדים ולהכניס תחתיהם עובדים אחרים. לא כל העובדים שנמצאים היום ברשות השידור מתאימים לגוף רזה, ולכן יהיו עלויות פיטורין ומשכורות נוספות. שלישית, רשות השידור במבנה הארגוני הנוכחי של חוק רשות השידור לא תוכל לתפקד עם 800 עובדים, וזאת משום שהיא חייבת לבצע את ההפקות שלה אין-האוס. ההערכה של מספר העובדים האופטימלי בתאגיד החדש היתה על דעת זה שכל ההפקות מתבצעות במיקור חוץ. רביעית, התחשיב של 250 מיליון ₪ לפיטורי 250 עובדים לא נכון.

הערה[TS17]: הנתון הנכון הוא 340 מיליון. נוח לעגל כלפי מטה.

הערה[TS18]: הערכה לא נכונה. אפילו בתאגיד, כשידובר בשיא של 900 עובדים בשכר נמוך משמעותית מזה של רשות השידור, דובר על עלויות שכר של 207 מיליון. אי אפשר יהיה להגיע לסכום הון...

הערה[TS19]: אם הכוונה להעביר חזרה את הגביה לתוך רשות השידור, חובה להתייחס לעלויות הגביה שהיו גבוהות מאד ואי אפשר לראות בסכום הזה את הסכום להוצאה.

הערה[TS20]: ראשית, יש פה ירידה של 60 מיליון ₪ בהוצאות על הפקה מקורית, וכמו שכתבתי למעלה - רשות השידור תפיק בסכום הזה הרבה פחות ממה שיפיק התאגיד. שנית, נכתב "רכישת הפקות מ..."

הערה[TS21]: התחשיב עבור התאגיד הוא 90 מיליון, וגם זה ירד בשנים הקרובות בגלל המשבר בשוק הפרסום. נתון שאין לו על מה לסמוך.

הערה[TS22]: כתוב בחוק במפורש שרשות האכיפה תגבה ולא רשות השידור. אם רשות השידור תגבה, יהיו לזה הוצאות גביה שיעלו על הסכום שייגבה.

הערה[TS23]: נניח, אבל כמו שכתבתי למעלה - לא מחשיבים את זה שלרשות עצמה יש הוצאות גביה עצמיות

הערה[TS24]: נתון לא הגיוני הן בסכום והן במספר העובדים שיפוטרו.

הערה[TS25]: שוב, זה אמור היה לקרות ממילא. מה החידוש כאן. מעבר כסף מכיס לכיס.

הערה[TS26]: אין התייחסות לפיטורי עובדי התאגיד וליציאה שלו מהתקשורת, לפחות 50 מיליון ₪.

תקציב מתוקן לשנים 2018-2017

(במידה והתאגיד החדש ייסגר)

תיקון סעיף ההוצאות

-	סה"כ הוצאות בגין הקמה והפעלה של התאגיד החדש	2.527 מיליארד ₪
-	סה"כ הוצאות בגין פרישת 250 עובדים נוספים ברשות השידור	0.25 מיליארד ₪
-	סה"כ השקעות נוספות ברשות השידור בציווד ואולפנים	0.1 מיליארד ₪
-	סה"כ עלות פירוק התאגיד החדש	0.05 מיליארד ₪
-	סה"כ חסכון תקציבי בהוצאות	2.127 מיליארד ₪

תיקון סעיף ההכנסות

-	תוספת הכנסת ממכירת הקרקעות	0.85 מיליארד ₪
-	הפחתת הכנסה מהעברת אגרת הרדיו	-0.68 מיליארד ₪
		<hr/>
		0.17 מיליארד ₪

- תיקון התקציב בצד ההכנסות וההוצאות יעמוד על 2.297 מיליארד ₪ (חסכון לקופת המדינה)
- גם אם נתעלם מהמכירה של המקרקעין ברוממה ובשערי צדק כחלק מהשינוי בסעיף ההכנסות יעמוד החיסכון התקציבי על סך של 1.447 מיליארד ₪

הערות נוספות:

הערה [TS27]: בסוף בסוף באותיות קטנות. בעצם החיסכון יותר קטן?

- א. יש כאן מעשה לוליינות חשבונאי מרשים, שמעביר כספים ציבוריים מיד ליד. אין פה שום שקל נוסף שיתווסף (כי כל כמו מכירת הנכסים- כבר נלקחו בחשבון).
- ב. אין התמודדות עם טענה אחת בסיסית - עלות השכר ברשות השידור גבוהה בהרבה מאשר בתאגיד. כמות העובדים הלא מתאימים גדולה (כך שתצטרך להיות תחלופה ותהיה לה עלות). הסכום שמוקצב למשכורות – 180 מיליון ₪ בשנה על בסיס 800 עובדים הוא סכום לא אפשרי ברמת השכר הנוכחית ברשות השידור (אפילו לאחר קיצוץ של 15%, שסביר שלא יקרה).
- ג. כלומר, עבור אותו כסף נקבל פחות שידור ציבורי.
- ד. אין התייחסות לניסיונות להעמיק את הפוליטיזציה ברשות, מה שהכרחית יוביל לניהול לא יעיל וניצול לא נכון של הכסף הציבורי במקרה כזה?
- ה. אין שום התייחסות לשנים שאחרי 2018. מה יקרה כשהכסף ממכירת רוממה ושרונה ייגמר? מה שצריך בעצם לבדוק הוא איך ממזערים עלויות של המהלך של סגירה ופתיחה ויוצרים גוף יותר יעיל שמשתמש בכסף הציבורי בצורה יותר טובה. חזרה למודל של רשות השידור פשוט יחזיר אותנו אחור לימי הבזבז.
- ו. הפופוליזם של הורדת אגרת הרדיו מזכיר את הפופוליזם של ביטול אגרת הטלוויזיה. המדינה לא תסכים לוותר על הכנסות ממיסים. זה ייגבה פשוט בצורה אחרת (מס על דירה שלישית?).